

Đề khảo sát chất lượng đầu năm lớp 8 môn Văn

I. Đọc hiểu văn bản (5đ):

Câu 1 (2đ): Đọc văn bản sau và trả lời những câu hỏi:

Tiếng Việt có những đặc sắc của một thứ tiếng đẹp, một thứ tiếng hay. Nói thế có nghĩa là nói rằng: tiếng Việt là một thứ tiếng hài hòa về mặt âm hưởng, thanh điệu mà cũng rất tế nhị, uyển chuyển trong cách đặt câu. Nói thế cũng có nghĩa là nói rằng: tiếng Việt có đầy đủ khả năng để diễn đạt tình cảm, tư tưởng của người Việt Nam và để thỏa mãn cho yêu cầu của đời sống văn hóa nước nhà qua các thời kì lịch sử.

- Đoạn văn trên được trích từ tác phẩm nào? Của ai? (0,5đ)
- Giải thích tại sao tác giả cho rằng: *tiếng Việt có những đặc sắc của một thứ tiếng đẹp, một thứ tiếng hay?* (1đ)
- Chỉ ra những từ láy được sử dụng trong đoạn trích. (0,5đ)

Câu 2 (1đ): Tìm 5 cặp từ đồng nghĩa nói về quê hương đất nước, phẩm chất con người.

Câu 3 (2đ): Viết đoạn văn nêu cảm nghĩ của em về những ngày đầu đi học; trong đó có sử dụng từ láy.

II. Tập làm văn (5đ):

Phát biểu cảm nghĩ của em về bài thơ Qua đèo Ngang của Bà Huyện Thanh Quan.

Đáp án Đề khảo sát chất lượng đầu năm lớp 8 môn Văn

I. Đọc hiểu văn bản (5đ):

Câu 1 (2đ):

- Đoạn trích trên trích từ: *Sự giàu đẹp của tiếng Việt* của tác giả Đặng Thai Mai.
- Tác giả cho rằng: “*tiếng Việt có những đặc sắc của một thứ tiếng đẹp, một thứ tiếng hay*” vì: *tiếng Việt là một thứ tiếng hài hòa về mặt âm hưởng, thanh điệu mà cũng rất tế nhị, uyển chuyển trong cách đặt câu. tiếng Việt có đầy đủ khả*

năng để diễn đạt tình cảm, tư tưởng của người Việt Nam và để thỏa mãn cho yêu cầu của đời sống văn hóa nước nhà qua các thời kì lịch sử.

- c. Những từ láy được sử dụng trong đoạn trích: đặc sắc, hài hòa, uyển chuyển, tư tưởng.

Câu 2 (1đ):

5 cặp từ đồng nghĩa nói về quê hương đất nước, phẩm chất con người: đất nước - tổ quốc, cần cù - chăm chỉ, kiên trì - nhẫn nại,...

Học sinh tự tìm thêm những cặp từ đồng nghĩa theo yêu cầu của đề bài.

Câu 3 (2đ):

- Học sinh hình thành đoạn văn dựa vào các gợi ý sau:

Ngày đầu đi học em có cảm xúc gì?

Cảnh vật xung quanh thay đổi thế nào? (sử dụng từ láy để miêu tả cảnh vật)

II. Tập làm văn (5đ):

Dàn ý cảm nghĩ về bài thơ Qua đèo Ngang

1. Mở bài

Giới thiệu về Bà Huyện Thanh Quan và bài thơ Qua đèo Ngang.

2. Thân bài

*“Bước tới đèo Ngang bóng xế tà
Cỏ cây chen đá lá chen hoa”*

Thời gian: “bóng xế tà” kết thúc của một ngày → chứa đựng nhiều nỗi buồn.

Từ “chen” được điệp đến hai lần trong một câu thơ như tăng thêm sức sống, sự sinh sôi nảy nở của cây cỏ đồng thời cho ta thấy rõ sự quạnh hiu vì thiếu đi bóng dáng của con người.

→ Bức tranh chiều tà đượm buồn, vắng vẻ, hoang sơ.

*“Lom khom dưới núi tiều vài chú
Lác đác bên sông chợ mấy nhà”*

“Lom khom, lác đác”: từ láy chỉ sự thưa thớt, sơ sài.

“tiều vài chú, chợ mấy nhà”: hình ảnh con người lao động bình dị.

Đảo ngữ: nhấn mạnh sự ít ỏi của con người nơi vùng đất hoang vu này

*“Nhớ nước đau lòng con quốc quốc
Thương nhà mỏi miệng cái da da”*

Tiếng cuốc kêu khắc khoải càng làm bóng chiều thêm tĩnh lặng.

Tiếng “gia gia” là tiếng kêu tha thiết gọi nỗi “thương nhà”.

Nghệ thuật chơi chữ đồng âm độc đáo kết hợp nhân hóa cùng chuyển đổi cảm giác gây ấn tượng mạnh đã cho ta thấy được tấm lòng yêu nước thương nhà của Bà.

*“Dừng chân đứng lại trời non nước
Một mảnh tình riêng ta với ta”*

Dừng chân trên chặng đường là cái bao la của đất trời, núi non, sông nước hiện hữu trước mắt người thi sĩ.

Tác giả chợt nhận ra nỗi cô đơn trong lòng mình dần dâng lên “một mảnh tình riêng ta với ta”. Khung cảnh thiên nhiên càng rộng lớn thì nỗi cô đơn của người lữ khách cũng càng đầy. Một mảnh tình riêng, một nỗi lòng sâu kín, những tâm sự đau đáu trong lòng mà không biết chia sẻ nhắn nhủ với ai.

3. Kết bài

Khẳng định lại ý nghĩa của vấn đề và liên hệ bản thân.